

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Αθήνα 16/11/2018
Αριθμ. Πρωτ.: 901/135104

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/υση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από πλημμύρες στη Βορειοκεντρική Εύβοια»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 2177/4-10-2018**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Θ. Παφίλης, Γ. Γκιόκας, Γ. Λαμπρούλης, Δ. Μανωλάκου** και **Κ. Στεργίου**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στις ζημιές που προξενήθηκαν από την πλημμύρα που σημειώθηκε το χρονικό διάστημα 29-30 Σεπτεμβρίου του έτους 2018 στην ευρύτερη περιοχή της Βόρειας Εύβοιας [κυρίως στους Δήμους Μαντουδίου (Λίμνης - Αγ. Άννας) και Ιστιαίας (Αιδηψού)]:

- σε καλλιέργειες βαμβακιού και αραβοσίτου, σε υπαίθρια κηπευτικά (πιπεριές, τομάτες), καθώς και σε κηπευτικά θερμοκηπίου (τομάτες), σημειώνεται ότι διενεργήθηκαν από τις υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. οι απαραίτητες επισημάνσεις, έγιναν αναγγελίες και υποβλήθηκαν δηλώσεις. Το έργο των εξατομικευμένων εκτιμήσεων έχει σχεδόν ολοκληρωθεί. Κατόπιν, θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους, ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.
- σε ζωικό κεφάλαιο που αφορούν μελισσοσμήνη (5.000 πλαισιοκυψέλες) και περιορισμένο αριθμό αιγοπροβάτων, σημειώνεται ότι διενεργήθηκαν και ολοκληρώθηκαν οι εκτιμήσεις και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους κτηνοτρόφους.
- σε αποθηκευμένα προϊόντα (καρπός σιτηρών και τριφύλλια σανός), καθώς και σε πάγιο κεφάλαιο (αρδευτικά συστήματα, αποθήκες γεωργικής χρήσεως, εξοπλισμός θερμοκηπίων), σημειώνεται ότι υποβλήθηκαν περίπου εξήντα (60) αιτήσεις και το έργο των καταγραφών ολοκληρώθηκε, σύμφωνα με τον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ). Στη συνέχεια, οι ζημιές των αποθηκευμένων προϊόντων και του παγίου κεφαλαίου, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που απαιτούν ο Κανονισμός Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και οι Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας, θα ενταχθούν σε πρόγραμμα χορήγησης Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, το οποίο θα υποβληθεί προς έγκριση στην Ε.Ε. Οι αντίστοιχες ενισχύσεις θα καταβληθούν στους δικαιούχους παραγωγούς μετά την έγκριση του προγράμματος και της δαπάνης από το Υπουργείο Οικονομικών και, οπωσδήποτε, μετά την επιβεβαίωση αποκατάστασης-αντικατάστασης των ζημιών.

Σχετικά με τη διενέργεια των εκτιμήσεων, αναφέρεται ότι οι εκτιμήσεις διενεργούνται σύμφωνα με τους Κανόνες της Γεωπονικής Επιστήμης και του Κανονισμού Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α. Στους εκτιμητές δίνονται οδηγίες να είναι αντικειμενικοί και δίκαιοι και τα πορίσματα που διατυπώνουν, να εκφράζουν με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια την απώλεια εισοδήματος των παραγωγών. Στο ποσοστό της ζημιάς περιλαμβάνεται εκτός από την απώλεια της παραγωγής (ποσοτική ζημιά) και η ζημιά που προέρχεται από την ποιοτική υποβάθμισή της, η οποία δημιουργείται από την επίδραση των καλυπτόμενων ασφαλιστικά ζημιογόνων αιτιών, εξαιτίας των οποίων προκαλείται μείωση του αντικειμενικώς προσδοκώμενου εισοδήματος του παραγωγού καθώς και η υπολειμματική αξία.

Επίσης, σημειώνεται ότι, ότι πέραν της αξιοπιστίας των εκτιμήσεων, στόχος του ΕΛ.Γ.Α. είναι και η ταχύτητα διενέργειάς τους, σε επίκαιρο για κάθε καλλιέργεια χρόνο, από έμπειρο γεωτεχνικό προσωπικό. Ως εκ τούτου, ο ΕΛ.Γ.Α., για την έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας των εκτιμήσεων, προβαίνει στη στελέχωση των Υποκαταστημάτων του, συμπεριλαμβανομένου και του Υποκαταστήματος Αθηνών, με εποχικό γεωτεχνικό προσωπικό, έως οκτάμηνης απασχόλησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (μέσω ΑΣΕΠ).

Εκ των ανωτέρω, γίνεται φανερό ότι δεν συντρέχει λόγος ανησυχίας εκ μέρους των παραγωγών, καθώς στη διατύπωση του πορίσματος και, κατά συνέπεια, και στο ποσό της καταβληθείσας αποζημίωσης, λαμβάνονται υπόψη όλοι οι παράγοντες που επιδρούν στη διαμόρφωση της τελικής ζημιάς.

Αναφορικά με τη διαδικασία καταβολής των αποζημιώσεων από τον ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι η εν λόγω διαδικασία είναι συγκεκριμένη και ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία ως εξής:

- Με την εμφάνιση της ζημιάς στην καλλιέργεια διενεργούνται οι απαραίτητες επισημάνσεις, γίνονται αναγγελίες και υποβάλλονται δηλώσεις.
- Ο Οργανισμός, εν συνεχεία, προβαίνει σε εξατομικευμένες εκτιμήσεις.
- Πραγματοποιείται η επεξεργασία των στοιχείων από το αρχείο ΟΣΔΕ, το οποίο αποστέλλεται στον ΕΛ.Γ.Α. από τον ΟΠΕΚΕΠΕ εντός του φθινοπώρου έκαστου χρόνου.
- Κοινοποιούνται τα πορίσματα.
- Ακολουθεί η καταβολή των αποζημιώσεων στους παραγωγούς που έχουν υποβάλει τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και έχουν καταβάλει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη ΔΚ/Ε.

Διευκρινίζεται ότι κάθε στάδιο της προαναφερθείσας διαδικασίας χρειάζεται και τον ανάλογο χρόνο για να ολοκληρωθεί. Ωστόσο, εφόσον είναι εφικτό, ο Οργανισμός καταβάλλει τις σχετικές αποζημιώσεις μετά από ένα εύλογο χρονικό διάστημα από τη συγκομιδή του προϊόντος και εφόσον έχει ολοκληρωθεί η επεξεργασία του αρχείου ΟΣΔΕ. Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι, σε σύγκριση με τα παρελθόντα έτη, οι εκκαθαρίσεις των ζημιών πραγματοποιούνται σε συντομότερο χρονικό διάστημα.

Όσον αφορά στις ασφαλιστικές εισφορές των αγροτών προς τον ΕΛ.Γ.Α., επισημαίνεται ότι ο Οργανισμός, με τον δημόσιο χαρακτήρα του, δεν αποτελεί μηχανισμό που επιβάλλει υπέρογκες ασφαλιστικές εισφορές. Η ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής και μέσα σε αυτήν και του ζωικού κεφαλαίου, αποτελεί ένα από τα αποτελεσματικότερα μέτρα αντιμετώπισης και διαχείρισης των κινδύνων και των κρίσεων που είναι σύμφυτοι στον αγροτικό τομέα. Η ασφάλιση συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό στη σταθερότητα και στον προγραμματισμό της αγροτικής εκμετάλλευσης, καθώς και στην οικονομική της επιβίωση, αφού δίνει τη δυνατότητα στον αγρότη και τον κτηνοτρόφο, σε περίπτωση καταστροφής της σοδειάς του ή του ζωικού του κεφαλαίου αντίστοιχα, να έχει ένα εγγυημένο σταθερό εισόδημα.

Επισημαίνεται ότι στους ισχύοντες Κανονισμούς του ΕΛ.Γ.Α. (Φυτικής Παραγωγής και Ζωικού Κεφαλαίου) καλύπτονται οι ζημιές στις καλλιέργειες ή στο ζωικό κεφάλαιο που προξενούνται από φυσικούς κινδύνους (χαλάζι, βροχοπτώσεις, παγετούς κ.λπ.), καθώς και από ασθένειες (ζωικό κεφάλαιο). Ο παραγωγός με την υποβολή της Δήλωσης Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και την κατάθεση του συγκεκριμένου ασφαλιστρου που απορρέει από τη ΔΚ/Ε προς τον ΕΛ.Γ.Α., ασφαρίζει τις καλλιέργειές του για τυχόν ζημιές που προξενούνται σε αυτές από τους ανωτέρω κινδύνους. Επίσης, σημειώνεται ότι οι ζημιές που προξενούνται σε φυτικό, πάγιο κ.λπ. κεφάλαιο εξαιτίας ακραίων καιρικών φαινομένων (θεομηνίες), εντάσσονται σε Προγράμματα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, και ενισχύονται μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Ειδικότερα, αναφέρεται ότι ο τρόπος υπολογισμού της υποχρεωτικής ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς για τη φυτική παραγωγή είναι η ασφαλιζόμενη αξία της παραγωγής επί τον συντελεστή εισφοράς, ο οποίος παραμένει ίδιος από το έτος 2011 (έτος εφαρμογής του ν. 3877/2010) και αυτό προκειμένου να παταχθούν η εισφοροαποφυγή και η εισφοροδιαφυγή που επικρατούσαν στα παρελθόντα έτη. Επιπλέον, καταργούνται οι σχεδόν ετήσιες κατ' εξαίρεση αποζημιώσεις, οι οποίες, στην ουσία, αποτελούσαν επιδοτήσεις και αλλοίωσαν τον ασφαλιστικό χαρακτήρα του ΕΛ.Γ.Α., γεγονός που ανάγκασε τον ΕΛ.Γ.Α. να λαμβάνει δάνεια για να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του και τελικά επιβάρυνε τον κρατικό προϋπολογισμό και, κατά επέκταση, τους Έλληνες φορολογούμενους, ενώ καθιστούσε μη λειτουργική την ασφαλιστική πορεία του Οργανισμού.

Σημειώνεται ότι τα έσοδα του ΕΛ.Γ.Α. δημιουργούνται από τις ασφαλιστικές εισφορές των αγροτών και, στην ουσία, γυρίζουν πίσω σε αυτούς μέσω των αποζημιώσεων που τους καταβάλλονται για τις ζημιές στις καλλιέργειές τους εξαιτίας των καιρικών κινδύνων. Πρέπει να τονιστεί ότι ο Οργανισμός δεν απαιτεί την καταβολή υπέρογκων ασφαλιστικών εισφορών, όπως αποδεικνύεται και από τον συντελεστή εισφοράς, ο οποίος παραμένει αμετάβλητος στο 4% από το έτος 2011, όπως προαναφέρθηκε.

Επιπλέον, τονίζεται ότι με την υποχρεωτική ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής που παρέχεται από τον ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με τον ν. 3877/2010, καλύπτονται οι άμεσες ζημιές στη φυτική παραγωγή και στο ζωικό κεφάλαιο που προκαλούνται από φυσικούς κινδύνους, καθώς και από ασθένειες (ζωικό κεφάλαιο) και οι οποίες είναι μεγαλύτερες από ένα ελάχιστο ποσοστό ζημιάς.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι το μη καλυπτόμενο ποσοστό ζημιάς ονομάζεται απαλλαγή και είναι χαρακτηριστικό της ασφάλισης. Η απαλλαγή είναι το μέρος της ζημιάς, το οποίο βαρύνει τον ασφαλισμένο και αποτελεί κίνητρο, ώστε ο ίδιος ο ασφαλισμένος να προστατεύσει την παραγωγή του τόσο πριν από τη ζημιά –με προληπτικά μέτρα- όσο και μετά τη ζημιά –με κατάλληλους ψεκασμούς- και να μην επαναπαυθεί στην αποζημίωση του ΕΛ.Γ.Α. Για τον λόγο αυτόν, πουθενά δεν υπάρχει δυνατότητα κάλυψης κατά 100% οποιασδήποτε ασφαλιζόμενης ζημιάς.

Όσον αφορά στην αποκατάσταση ζημιών από πλημμύρες σε συλλογικά εγγειοβελτιωτικά έργα, σημειώνεται ότι η Διοίκηση, Λειτουργία και Συντήρηση (Δ.Λ.Σ.) των συλλογικών εγγειοβελτιωτικών έργων που κατασκευάζει το Κράτος και έχουν μεταβιβαστεί στους Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων (Ο.Ε.Β.), αποτελεί αρμοδιότητα και αντικείμενο των Ο.Ε.Β. και διενεργούνται με την καταβολή εισφορών από τους ωφελουμένους των έργων ανταποδοτικά, κατά το αναλογούν. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δεν προβλέπεται να καλύπτει πάγιες δαπάνες Διοίκησης, Λειτουργίας και Συντήρησης (Δ.Λ.Σ.) των συλλογικών εγγειοβελτιωτικών έργων, με εξαίρεση μικρό ποσοστό κατά την περίοδο ανάπτυξης των έργων.

Το Ελληνικό Δημόσιο δύναται να συμβάλει στην αποκατάσταση ζημιών από πλημμύρες ή άλλη αιτία που συνιστά ανωτέρα βία στα συλλογικά εγγειοβελτιωτικά έργα αρμοδιότητας των Ο.Ε.Β., μετά από τεκμηριωμένη και κοστολογημένη εισήγηση και τεχνική έκθεση της εποπτεύουσας υπηρεσίας αυτών. Τα εν λόγω αιτήματα συγκεντρώνονται και συνεξετάζονται στο πλαίσιο των εκάστοτε (κατ' έτος) διατιθέμενων πιστώσεων.

Όσον αφορά στα θιγόμενα στην Ερώτηση θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Οικονομικών, σημειώνεται ότι κοινοποιούμε στο εν λόγω Υπουργείο το παρόν έγγραφό μας με αντίγραφο της Ερώτησης, προκειμένου να απαντήσει σχετικά.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Οικονομικών - Γραφείο κ. Υπουργού (με αντίγραφο της Ερώτησης)
2. Υπ. Εσωτερικών - Γραφείο κ. Υπουργού
3. Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας - Γραφείο κ. Υπουργού
4. Υπ. Υποδομών & Μεταφορών - Γραφείο κ. Υπουργού
5. Βουλευτή κ. Θ. Παφίλη
6. Βουλευτή κ. Γ. Γκιόκα
7. Βουλευτή κ. Γ. Λαμπρούλη
8. Βουλευτή κα Δ. Μανωλάκου
9. Βουλευτή κ. Κ. Στεργίου